

บทคัดย่อ

การจัดทำโครงการในครั้งนี้มีจุดประสงค์

1. เพื่อสร้างกระเป๋าดินสอจากเศษผ้าที่ไม่ได้ใช้แล้ว
2. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
3. เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง

ผลจากการศึกษาและจัดทำโครงการพบว่าจากการศึกษาการสร้างกระเป๋าดินสอจากเศษผ้า ผลการดำเนินงานศึกษาวิธีการทำกระเป๋าและการออกแบบลวดลายของกระเป๋าดินสอในการจัดทำโครงการครั้งนี้

ผู้จัดทำได้วิเคราะห์ ความพึงพอใจ แปรรูป ออกแบบ ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าหลังจากที่เตรียมวัสดุอุปกรณ์และข้อมูลที่จะทำงานประดิษฐ์เศษผ้า เมื่อทำการประดิษฐ์เศษผ้าเสร็จแล้วจะเห็นได้ว่าถุงผ้าที่ประดิษฐ์จากเศษผ้าจะมีการนำมาใช้ประโยชน์มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

โครงการการประดิษฐ์จากเศษผ้าได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากคุณครูวีณา นาคะพันธุ์
ที่ให้คำปรึกษา แนะนำตลอดการดำเนินงานในการให้ความรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน คณะผู้จัดทำ
ขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆที่ทำให้โครงการการประดิษฐ์กระเป๋า
ดินสอจากเศษผ้าประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

บทที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากปัจจุบันปัญหาภาวะโลกร้อนเป็นปัญหาสำคัญของเรา นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้ทางคณะผู้จัดทำได้ตระหนักถึงปัญหานี้เป็นอย่างยิ่ง จึงได้คิดนำเอาวัสดุเหลือใช้อย่างเศษผ้าที่ยังสามารถหาได้จากร้านตัดเย็บเสื้อผ้า แล้วเรายังเอามาตัดเย็บหรือประดิษฐ์เป็นชิ้นงานต่างๆ เช่น กระเป๋า เข็มขัด โบว์ติดผม เป็นต้น เพื่อที่จะเป็นการลดขยะ ไม่สิ้นเปลืองทรัพยากรอื่นๆ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสามารถหารายได้เสริมได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อช่วยลดขยะซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน
2. เพื่อสามารถนำเอาวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์โดยการใช้ความรู้ความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในการออกแบบชิ้นงานต่างๆ
3. เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. เพื่อหารายได้เสริมให้แก่ตนเอง

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

คาดว่าจะทำผลงานออกมาเป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกในกลุ่ม สามารถจำหน่ายได้และใช้งานได้จริง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ศึกษารูปแบบและวิธีการตัดเย็บหรือประดิษฐ์ผลงานต่างๆจากเศษผ้า เพื่อเป็นการลดขยะ ลดสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

-สถานที่ในการทำงาน

โรงเรียนสตรีศรีเกศ

-ระยะเวลาในการทำงาน

เดือนกรกฎาคม 2563 – กุมภาพันธ์ 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาการทำงาน

1. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
2. ฝึกความคิดสร้างสรรค์
3. สร้างรายได้ให้แก่ตนเอง

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผ้าชนิดต่างๆ

ผ้าฝ้าย (cotton) เป็นเซลลูโลสได้จากดอกของฝ้าย ผ้าที่ผลิตจากผ้าพันธุ์ดีเส้นใยยาว ผิวของผ้าจะเรียบเนียน และทนทาน

คุณภาพของผ้าฝ้ายขึ้นอยู่กับพันธุ์ ความยาวและความเรียบเนียนของเส้นใย ใยฝ้ายเองไม่มีใครแข็งแรงนัก แต่เมื่อนำมาทอเป็นผ้า จะได้ผ้าที่แข็งแรง ยิ่งทอเนื้อหนาแน่นจะยิ่งแข็งแรง ทนทาน ดูความชื้นได้ดีเหมาะสำหรับทำผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ผ้าฝ้ายเนื้อบางถึงเนื้อหนापานกลางใช้เป็นชุดสวมในฤดูร้อนจะรู้สึกเย็นสบาย คุณสมบัติเด่นของผ้าฝ้ายคือ

- ยับง่าย รีดให้เรียบได้ยาก แต่ปัจจุบันมีการตกแต่ง (Finish) ทำให้ผ้าไม่ค่อยยับและรีดให้เรียบได้ง่ายขึ้น
- ซักได้ด้วยผงซักฟอก ซักรีดได้ที่อุณหภูมิสูง
- แผลงไม่กินแต่จะขึ้นรา

ผ้าฝ้ายผสมกับใยสังเคราะห์ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าผ้า CVC หรือ T/C หรือ TC เป็นผ้าที่มีส่วนผสมเป็นใยสังเคราะห์ และนำเนื้อฝ้ายเข้ามาผสมรวมด้วยคุณสมบัติก็จะอยู่กลางระหว่าง COTTON และผ้า TK ผ้าชนิดนี้นิยมทอผ้าให้มีลักษณะเป็นริ้ว เนื่องจากผ้าประเภท TK และ TC มีสมบัติในการระบายอากาศที่ไม่ค่อยดีนัก การทอผ้าจึงนิยมทอผ้าให้มีริ้วเล็กๆเพื่อช่วยระบายอากาศและความสบายในการสวมใส่เนื้อผ้า จะมีลักษณะความมัน (น้อยกว่า TK) ใยสังเคราะห์ หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าผ้า T/K หรือ TK

เป็นผ้าที่มีส่วนผสมหลักเป็นใยสังเคราะห์ เนื้อผ้าจะมีลักษณะมัน คุณสมบัติทั่วไป คือ ผ้า TK จะไม่ค่อยยับอยู่ทรง ไม่ย้วย สีไม่ตก แต่ข้อเสียก็คือเสื้อที่ทำจากผ้า TK ใส่แล้วจะร้อนเนื่องจากระบายอากาศไม่ดี

ผ้า TK นิยมทอให้มีลักษณะเป็นริ้วเช่นกัน ทนทานหาได้ง่ายและวางขายตามท้องตลาด

ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เส้นใยยาวมีลักษณะนุ่ม เงามัน เส้นใยสั้นมีลักษณะคล้ายฝ้าย และขนสัตว์ จึงเป็นเส้นใยที่ใช้เลียนแบบ และผสมกับเส้นใยอื่นได้ดี ใช้มากในวงการอุตสาหกรรมเสื้อผ้า ดูความชื้นได้น้อย น้ำหนักเบา ไม่ค่อยยับ รีดจับจีบถาวรได้ มักผลิตเป็นผ้าประเภท Wash and Wear

คือ รีดเพียงเล็กน้อย หรือไม่จำเป็นต้องรีด ปัญหาที่พบคือ ถ้าผลิตจากใยสั้นใช้ไปแล้วจะเป็นขุย เมื่อเผาจะเป็นยางสีดำ ถ้าเผาจนสิ้นสุดสภาพบางส่วนจะกรอบ

ผ้าเนื้อสัตว์ (Wool) ผลิตจากขนสัตว์หลายชนิด เช่น แกะ แพะ อูฐ และกระต่าย แต่ที่ผลิตมากที่สุดได้แก่ ขนแกะ ขนสัตว์จะทำให้อบอุ่นเพราะไม่นำความร้อน ดูความชื้นได้ดี จึงสามารถถ่ายเทความร้อนจากร่างกาย หรืออากาศทำให้ไม่เหนอะหนะเวลาสวมใส่ เมื่อถูกความร้อนและชื้น ผ้าขนสัตว์จะเชื่อมติดกันเป็นแผ่น

หดทุกครั้งเมื่อเปียก (Progressive shrinkage) จึงไม่แนะนำให้ซักรีดเอง ควรส่งร้านที่มีความชำนาญในการซัก รีดผ้าขนสัตว์ เว้นเสียจากจะมีป้ายที่ติดมากับเสื้อว่่าซักรีดได้ (Washable)

ผ้าขนสัตว์บางชนิดจะตกแต่งกันหด (Shrinkage Control) และป้องกันไม่ให้ติดกันเมื่อซักรีด วิธีการดูแลรักษา อย่างง่าย คือ ใช้แปรงนุ่มๆ แปรงฝุ่นออกทุกครั้งหลังการใช้ ถ้าโดนน้ำให้สะบัดออก อย่าแปรงขณะผ้าเปียก แขนวในที่อากาศโปร่ง อย่าใช้เสื้อผ้าชุดเดียวติดต่อกันหลายวัน เพราะเมื่อขนสัตว์ถูกแรงถูไถไปนานๆ จะแข็ง เป็นมัน บางชนิดขนจะหลุดถ้าจะเก็บผ้าขนสัตว์ไว้ ควรซักแห้งเก็บในถุงพลาสติกมึนึ่กให้สนิท มอด (Moth) ชอบกินขนสัตว์มาก ผ้าทอขนสัตว์จะผลิตจากด้าย 2 ประเภท ทำให้คุณสมบัติและราคาต่างกันมาก ผ้าที่ผลิต จากได้ woolen เรียก woolen fabric ทำจากเส้นใยที่ผ่านการสาวครั้งเดียว

เส้นใยมีความสั้น ยาว ปนกัน ผ้าม้วนข้างหยาบ บริเวณที่ถูกน้ำหนักกดทับ เช่น ศอก ก้นมันจะเป็นโป่งถุงและ เรียบเป็นผ้ามัน ผ้าที่ผลิตจากด้าย Worsted เรียก Worsted Fabric ทำจากเส้นใยที่ผ่านการสาวสองครั้ง เส้น ใยเล็ก ยาว ละเอียด ด้ายเข้าเกลียวแน่น ผ้าเนื้อเบา ละเอียด ราคาแพงกว่า woolen มาก

ผ้าสแปนเด็กซ์ (Spandex) เป็นเส้นใยสังเคราะห์ที่รู้จักกันในนาม Lycra ดึงยืดได้ 6-7 เท่า ของความยาวเดิม ต้านทานแรงดึงได้สูง

- คุณสมบัติของผ้าชนิดนี้คือ น้ำหนักเบา มีความยืดหยุ่นได้ดี เมื่อสวมใส่แล้วสามารถยืดขยายได้ถึง 500% และสามารถคือตัวกลับมาในสภาพเดิม และสามารถระบายเหงื่อได้อีกด้วย
- นอกจากคุณสมบัติที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น กางเกงจักรยานที่ตัดเย็บจากผ้าสแปนเด็กซ์นี้ยังช่วยต้าน แรงลมได้ดี และยังช่วยป้องกันผิวหนังจากการเสียดสีกับอานจักรยาน หรือตัวถัง (Frame) ได้อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นผ้าชนิดนี้ยังช่วยระบายเหงื่อออกจากผิวหนังได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดการระคาย เคืองหรือผดผื่นเมื่อสวมใส่เป็นเวลานานอีกด้วย

ผ้าไหม (silk) เป็นผ้าใยโปรตีนได้จากรัง (Cocoon) ของไหม ผ้ามีความมันนุ่มเป็นเงา ไม่ค่อยยับคง รูปร่างได้ดีเหมาะสมตัดชุด ดูความชื้นได้ดีมีคุณสมบัติพิเศษ คือ สามารถปรับตัวให้เข้าอุณหภูมิได้ดี จะรู้สึก เย็นสบายในหน้าร้อน และจะอบอุ่นในหน้าหนาว การซักผ้าไหม ถ้าจะให้คงความงามเงามัน คงรูปร่างควรซัก แห้ง ไหมบางชนิดซักได้ด้วยมือในน้ำสบู่อ่างอ่อน (ผงซักฟอกจะทำลายความงามเงามันของไหม) ใช้ผ้าหมาดๆ ปิดทับขณะรีด เผาไฟจะหดหนีไฟพอตัว ตัดไฟได้ ถ้านุ่ม

ไนลอน (Nylon)

Dr.W.H.Carothers แห่งบริษัท Du Pont อเมริกา ค้นพบเมื่อ 1930 ครั้งแรกได้เป็นเส้นๆนำมาเอาแปรงสีฟัน ในปี ค.ศ. 1940 ผลิตเป็นถุงน่องสตรี หลังจากนั้นได้พัฒนาเป็นเสื้อผ้าและของใช้มากมายหลายชนิด เส้นใยมี ความเหนียว แข็งแรงทนทานมาก ยืดหยุ่นง่าย เมื่อถูกไฟจะละลาย ไม่ค่อยไหม้ออกจากไปดับเถ้าเป็นก้อนแข็ง ปีบไม่แตก

ผ้าทอ (WOVEN fabrics) เป็นผ้าที่เกิดจากกระบวนการทอโดยใช้เครื่องทอ (weaving loom) โดยมีเส้นยืน (Warp yarn) และเส้นพุ่ง (filling or weft yarn) ที่ทอขัดในแนวตั้งฉากกันและจุดที่เว้นทั้งสองสอดประสานกัน (interlacing) จะเป็นจุดที่เส้นด้ายเปลี่ยนตำแหน่งจากด้านหนึ่งของผ้าไปด้านตรงข้าม การทอปัจจุบันพัฒนาจากการทอมือด้วย (hand looms) ไปเป็นการใช้เครื่องจักรในการทอ โดยใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบ เช่น Air-jet loom , Rapier loom , Water-jet loom , Projectile loom , Double-width loom , Multiple-shed loom , Circular loom , Triaxial loom

ผ้าถัก (Knitted fabrics) เป็นผ้าที่เกิดจากการใช้เข็ม (needles) ถักเพื่อให้เป็นห่วงของด้ายที่มีการสอดขัดกัน (interlocking loops) โดยจะมีเส้นที่อยู่แนวตั้ง (Wales) และเส้นที่อยู่ในแนวนอน (Courses)

ผ้าลินิน (linen) ทำจากต้น Flax สามารถนำมาผลิตเป็นผ้าที่มีเนื้อบางเบาๆจนถึงผ้าเนื้อหนามาก เป็นเส้นใยธรรมชาติที่แข็งแรงที่สุด ใช้จนผ้าสึกบางจนขาด ผ้ามีความเงามัน ผิวเรียบแข็ง ดูชุ่มน้ำได้ดี คุณลักษณะเด่นของผ้าฝ้ายคือ

- ยับง่าย รีดให้เรียบได้ง่าย
- ซักด้วยผงซักฟอก รีดขณะชื้นที่มีอุณหภูมิสูง
- ถ้าเก็บผ้าลินินไว้นานๆ ต้องม้วนใส่แกนเก็บไว้ เพราะถ้ายังรอยพับจะหัก

ลักษณะการเย็บผ้าด้วยมือ

การเนาผ้า จับผ้าด้วยมือซ้าย จับเข็ม (ที่มีด้ายร้อยอยู่แล้ว เส้นเดียว) มือขวา แหวงเข็มขึ้น-ลง ให้ปมด้ายอยู่ด้านล่างของผ้า ฝีเข็มไม่ต้องห่างกันมากนักแล้วดึงด้ายให้ผ่านไป ทำซ้ำๆ อย่างนี้ไปตามความยาวที่ต้องการ การเนา ใช้ในการทำให้ผ้า 2-3 ชั้น ติดกันคร่าวๆ ก่อนที่จะนำไปเย็บด้วยจักร หรือเนาเพื่อเป็นแนวในการเย็บจักร ตามเส้นแนวตะเข็บที่ต้องการ ทำอย่างนี้อีกจนกว่าจะได้ความยาวที่ต้องการ

การเดินเส้นแบบด้นถอยหลัง เริ่มด้วยการแทงเข็มขึ้นมาตรงจุดที่ 1 แล้วย้อนมาแทงเข็มลงไปตามจุดที่ 2 โดยให้ปลายเข็มแทงขึ้นไปในจุดที่ 3 ในเวลาเดียวกันดึงด้ายขึ้นให้ตลุด จากนั้นแทงเข็มลงในจุดที่ 4 (จะเห็นว่าตรงกับจุดที่ 1) ให้ปลายเข็มแทงขึ้นที่จุดที่ 5 ดึงด้ายผ่านตลอด ทำซ้ำอย่างนี้ จะได้การเย็บแบบเดินเส้น ซึ่งจะช่วยให้ตะเข็บสวย แข็งแรง ถ้าอยากให้เป็นเส้นตรงควรขีดเส้นไว้ตามต้องการ

การปักเดินเส้นแบบเรียบ เริ่มแทงเข็มที่จุดที่ 1 ดึงด้ายขึ้นมาให้หมด แทงเข็มลงจุดที่ 2 ในขณะเดียวกัน สอดปลายเข็มขึ้นที่จุดที่ 3 แล้วดึงด้ายผ่านตลอด ทำตามผังลายที่ให้ไว้ไปเรื่อยๆจะเป็นการปักเดินเส้นอย่างหนึ่ง

การปักเดินเส้นลายโซ่ เริ่มเหมือนกันกับปักที่ผ่านมาต่างกันอยู่ที่ เมื่อแทงเข็มขึ้นจุดที่ 1 แล้วดึงด้ายขึ้นมาให้หมด จากนั้นแทงเข็มลงจุดที่ 2 ให้หัวด้ายอ้อมไปด้านบน แล้วจึงแทงเข็มขึ้นจากจุดที่ 2 ไปยังจุดที่ 3

โดยที่ด้ายอ้อมเข็มอยู่จากนั้นดึงด้ายขึ้นมาให้หมด แล้วแทงเข็มจากจุดที่ 4 ไปยังจุดที่ 5 โดยมีด้ายตัวดอยู่
ด้านบน ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆฝีมเข็มจะอ้อมซ้อนกันเหมือนโซ่เป็นลายที่สวยงามลายหนึ่ง

การสอย การสอยแบบนี้เรียกว่า การสอยแบบขึ้นบันไดให้นำผ้าพับริมเข้าไปแล้วค่อยทำการสอยหรือ
นำเอาตะเข็บผ้าสองชิ้นมาชนกัน แล้วสอยตามลำดับ

การทำคัทเวิร์ค การทำคัทเวิร์คเป็นการปักริมผ้าที่สวยงามลายหนึ่ง ทำไม่ค้อยากอย่างที่คิดหรือจะ
ปักเป็นลวดลายบนผ้าก็สวย

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

ลำดับ	วัน/เดือน/ปี	รายการ	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1	17-20 ก.ค. 2563	คิดหัวข้อที่จัดทำ	คณะผู้จัดทำ	
2	14-21 ส.ค. 2563	ค้นหาข้อมูล	ด.ญ.กนกวรรณ น้านวล ด.ญ.กมลพร ยืนสุข	
3	4-11 ก.ย. 2563	เรียบเรียงข้อมูล	ด.ญ.ณัฐชานันท์ จันทร์หอม ด.ญ.ภูมิใจ นามวงษ์	
4	12-19 ก.พ. 2564	จัดรายงาน	ด.ญ.นัชชา รัตนะโสภา ด.ญ.ดวงกมล สุพล	
5	1 มี.ค. 2564	นำเสนอความรู้ให้แก่ ชุมชน	คณะผู้จัดทำ	

เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์

ในการดำเนินการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

1. ผ้าก๊วนสีต่างๆ
2. ด้ายเย็บผ้า
3. เข็มมือ
4. กรรไกร
5. ซิป

ลักษณะผลิตภัณฑ์จะได้เป็นกระเป๋าดินสอ

บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

ผลการศึกษาค้นคว้าและอภิปรายผลการศึกษา

เนื่องจากปัจจุบันประสบปัญหาภาวะโลกร้อนที่มีสาเหตุมาจากขยะที่มีมาก แต่เราพบว่าขยะบางชนิดสามารถนำมารีไซเคิลใหม่ได้ เช่น เศษผ้า ซึ่งหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มได้นำความคิดนี้มาจากร้านเย็บเสื้อผ้าในบริเวณชุมชน หลังจากได้ระดมความคิดกัน สมาชิกในกลุ่มก็ได้แบ่งกันนำเศษผ้าไปประดิษฐ์เป็นสิ่งต่างๆ เช่น กีบติดผม ถุงผ้า กระเป๋าใส่ของ ผ้าคาดเอว และอื่นๆอีกมากมาย

บทที่ 5 สรุปผลและอภิปรายผลการดำเนินงานและเอกสารอ้างอิง

จากผลการศึกษาพบว่า เศษผ้าที่นำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของต่างๆสามารถนำมาใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันนอกจากนี้สมาชิกในกลุ่มได้นำองค์ความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ เพื่อบรรลุจุดประสงค์ของ IS2 และบรรลุผลของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเศษผ้ามาจัดจำหน่ายให้แก่คุณครูและบุคลากรในโรงเรียนสตรีศรีเกศ ทำให้สมาชิกในกลุ่มได้ประโยชน์มากมาย ได้แก่ การใช้เวลารว่างให้เกิดประโยชน์ ได้นำความรู้ไปสู่สาธารณะ รู้จักใช้ความคิดริเริ่มในการทำงานประดิษฐ์ ซึ่งโครงการนี้บูรณาการกับวิชาการงานศึกษา สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ จากผลสรุปข้างต้นได้ชี้ให้เห็นว่าโครงการ CHIC ได้ด้วยเศษผ้าได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

[https : //sites.google.com/site/artificialrag/bth-thi_bthna](https://sites.google.com/site/artificialrag/bth-thi_bthna)